

BOHUMIL ŽDICHYNEC

UKÁZKY Z NOVĚJŠÍ TVORBY:

Poezie léčící

Poezie mě opravdově oslovila v gymnaziálních letech, meditativním potenciálem. V rytmu a zvukomalebnosti veršů jsem vnímal její relaxační funkci, vyvěrající z hlubokého pramene nedozírné krásy. Později mne obohatila nejen city, ale i svou katarzní funkcí. Bolest a radost, hloubka a pomíjivost pocitů, naléhavost neopakujícího se okamžiku, vytváří v mém vnímání poezie rovnovážnou úměru. Někdy to byl i nesouzvuk lidského osudu, kdy jako lékař držím prst na samé tepně bytí a zaznamenávám elektrokardiogram žití a jako přímý svědek na hranici života a smrti jsem nucen nemocné srdce defibrilovat, jestliže se křivka života začíná měnit v dlouhou, bílou nepřerušovanou čáru na civilizačním monitoru. Jsou to stovky probdělých nocí ve službě nemocným, ale i prostá radost úzdravných okamžiků, nezatížených břemenem temných zákrutů bytí. Smyslem psaní by mělo být, aby v duši čtenáře i posluchače získávala poezie ryzí rozměr pravdy a transformovala skutečnost v nových, neotřelých pohledech do nitra jejich vnitřních světů. Jinými slovy – dávala lidem pocítit sílu krásy v její očistě i magickém pohybu neobyčejných či zcela všedních věcí. Umění poezie obsahuje zvláštní rozměr lidského nitra, v němž si uvědomuji skutečnou hodnotu věcí.

Už starověká knihovna v Thébách měla údajně nad vchodem nápis „Psyches Iatreion“, což lze přeložit jako „sanatorium duše“. Poezie může být v některých případech léčebným nástrojem při zvládání složitých životních situací, neboť prostřednictvím četby či poslechu čtenář nebo posluchač získává jiný pohled na sebe sama, což mu umožňuje lépe překonávat životní překážky. Léčení veršem se může stát, při správné interpretaci, i prostředkem duchovního rozvoje a podpory lidského zdraví. Sám jsem se o tom přesvědčil u jedné schizofrenní pacientky, kterou jsem jako internista léčil na přidružené vnitřní choroby. Průběžně jsem jí doporučoval k přečtení klasické básnické sbírky, jak je známe i ze školy. Nedávno mne překvapila, když se mi po delší době ozvala telefonem, že si kdesi obstarala, již před několika roky vydanou moji knížku *Žízeň v srdci* spící a ta jí prý pomohla překonat těžkou životní situaci. Nepotřebovala hospitalizaci v psychiatrické léčebně, ani další prášky. Poetoterapie se děje pomocí koncentrované myšlenky, energií verše, je nástrojem cesty k sobě samému, k druhým lidem, ke světu i k tomu, co člověka přesahuje.

(podle knihy: DOTEKY KRÁSNÉHO UMĚNÍ (spoluautoři: O. Nytrvá, B. Ditrych, L. Y. Koláček, A. Marhoul, D. Spáčil): viz na www.kosmas.cz)

Ráj v srdci

... Sdílí tělo i mysl stejný čas, i prostor?

Jako skřivan zavěšený nad krajinou

vnímat život jak rozepsanou báseň.

Utišit žízeň namočeným štětcem v červáncích oblohy.

Slyšet melodii v soumraku krajiny purpurového snu,
zaplněného na paletě stínohrou veršů.

Kochat se nebeskou krásou
visutých zahrad Semiramidiných.

Otevřít oči a spatřit osmý div světa.

(podle knihy: ŽÍZEN V SRDCI SPÍCÍ: viz na www.kosmas.cz)

Známe sami sebe? Člověk v zajetí moderní civilizace...

Autor knihy Bohumil Ždichynec analyzuje moderní společnost a především vnitřní svět současného člověka a to nejen coby odborný lékař a vědec, ale také jako duchovně probuzený umělec. Poukazuje na extrémní nátlak a nesoulad v životě jedince a snaží se pro něj hledat řešení pomocí celostní medicíny. Zároveň odpovídá na složité aktuální otázky a pro jejich řešení se obrací k fyzice, psychologii, filosofii, antropologii a samozřejmě k současné medicíně a psychosomatice. Své teorie doplňuje o velké množství citací nejznámějších filosofů a jiných významných osob, které se zapsali do historie lidstva. Čtení této knihy pro mě bylo opravdu velkým zážitkem. Ačkoliv byla psána poměrně náročným jazykem, který odpovídá vědeckému a filosofickému myšlení autora, kapitoly byly velice čtivé a přehledně oddělené. Texty byly obohaceny o velké množství citací, které i přes svou četnost utkví v hlavě čtenáře pro svou skutečnou hloubku. Jde o dílo, které podobně smýšlejícím čtenářům rozšíří obzory a objasní choulostivá témata, o kterých se v současných médiích nedočtou, nebo nedoslechnou.

(podle Renaty Durasové, recenzentky knihy: ZNÁME SAMI SEBE: viz na www.grada.cz)

<http://www.kritiky.cz/recenze-knih/2016/zname-sami-sebe-clovek-v-zajeti-moderni-civilizace/>

Rodný list poezie

Půlnoční slunce rozsvěcuje polární den,
bouřný racek plachtí nad smaragdovým snem.
V polaritě dne a noci, mezi Lvem a Koněm,
kreslím ležaté osmičky, nekonečno v duši.

(podle knihy: BLUES PRO LIDSKÁ SRDCE: viz na www.kosmas.cz)

Proměna člověka a krajiny ve světle genealogie jihočeského rodu...

Než jsem se vydal na exkurz krajem svých genů, prapůvodní pravda mi byla stále skrytá. Na křídlech strážného anděla jsem prolétl mezi životy svých předků, abych poznal absolutismus, odmítající diskutovat o tom, co uznává za pravdivé i relativismus, všechny pravdy zpochybňující. Posléze mne probabilisté varovali, abych poznání ze své vlastní cesty nezveřejňoval, protože nelze dosáhnout pravdy, ale vždy jen pravděpodobnosti. Byl jsem tvrdohlavý a šel svou cestou, která mne nakonec vnitřně posílila.

Odnesl jsem si vědomí, že kdyby bylo vše na světě spočteno, změřeno, zváženo, naprogramováno a předem dáno, nebylo by už lásky. Lidé by se stali stroji. Naštěstí jádrem lásky je komunikace, a to nejen sdílení formou řeči. V podvědomí je skryta intimní, empatická a intuitivní, výsledně jasná řeč. Z ní pramení všelidská láska.

(podle knihy: STOPY V SRDCI: viz na www.kosmas.cz)

Čísi neviditelná ruka

Čísi ruka neviditelně objala bílý kámen Montmartru

v neposkvrněném početí na Hoře mučedníků.

Pod schody baziliky Sacre Cœur bije srdce Guillaumea Apollinaire

na narozeninovém dortu Marca Chagalla.

V malé kavárničce číšník rozkrojil dort a nabídl oběma hostům.

Když snědli dort a vypili kávu, přilétl odkudsi překrásný motýl.

Dívka v modrém se naklonila k zrcadlu a básník prosté touhy

Chagalla poprosil: Zachyť tu krásu dívky od nejmenšího detailu,

odraz její duše na mém selfičku, biočip zázraku kdesi se narodit

a na Montmartru přežít.

(podle knihy: DOTEKY FRANCIE (spoluautoři: O. Nytrová, B. Ditrych, J. Bonaventurová): viz na www.kosmas.cz)

Po bouři

Pěnicí závoje vln končí

svou pout' na pláži,

šum moře a zpěv ptáků.

Vítr přesypá jemný písek,

cítím lehký dotek dun

přecházející v šepot věčnosti.

Je po bouři,

z mraků vystupuje Ararat.

Kde zůstala Noemova archa?

ptám se ozvěny,

ale nebe mlčí.

(podle knihy: HAMLET V TEKUTÉ DOBĚ: viz na www.kosmas.cz)

Podhoubí metafor

Svět si lze představit jako stavebnici, složenou z kostek. Stavebními kameny organismů jsou geny, chromozomy a buňky, spojené dějem látkové výměny. Tam, kde přestává život, pokračuje proces podle zákona o zachování hmoty a energie, kde kostkami našeho vesmíru jsou elementární částice. Energie v hmotě pulzuje nespojitě, kvantovými ději, i my jsme tělesa, složená z kvant. Druhá příroda, civilizace a způsob jejího myšlení, staví rovněž z kostek, chrámy i domy, které mají hrany. Než přišli básníci Gándhí a Gaudí, a snažili se ty hrany zaoblit. Milujeme pohled do nekonečných plání říše hvězd. Bude někdy pozorovatel na kosmické lodi vidět konec vesmíru? Dosud známe zhruba jen pět procent hmoty a energie ve vesmíru. Netušíme, co je zač devadesát pět procent hmoty a energie v kosmu. Temná hmota a temná energie tvoří temný sektor (dark sector) vesmíru, do něhož se teď fyzici snaží vlámat.

Poznání je poezií myšlení, imaginativní kubismus je trvalá výzva. Vyjde-li poezie z uzavřeného kruhu okouzlení sama sebou, může reflektovat vývoj civilizace, ale i poznáváním krásy okolního světa posouvat myšlení vpřed.

(podle knihy: HRANATEJ SVĚT: viz na www.kosmas.cz)

***.

Tajenka a křížovka života

Brodíme se v lávě radosti a bolesti valící se v erupcích vášně, tvoříme posloupnost generací řídící se magií emocí a kalkulem mozku. V lidských memech jsou obsaženy city a myšlenky, otiskující se do plynoucí vody na jezu evoluce. Když se na průřezu letokruhů stromu starého dva tisíce let dotýkám místa středu, kdy byl ještě tenkým kmínkem, mám divný pocit, že strom byl vymyšlen. V hlavě doznívá sen, jenž se rychle a zásadně změnil. Pokáceli jsme les a nahradili ho technologickým parkem. Ale musí se kolotoč spotřeby točit stále rychleji?

Zajímá nás bezprostřední zisk, nikoli hodnotová kritéria. Vytratil se společně sdílený hodnotový mravní základ. Jde o normativní krizi uprostřed virtuální doby, která vytváří jiný, globální svět. Není to sen, je to bohužel skutečnost. Spotřebováváme sami sebe. Technokratický svět nám nahlíží do duše. Zpohodlňuje život a vybírá si za to daň. Vůle k pochopení sebe sama je mařena. Nezvládáme tlak, jenž na naši biologickou podstatu klade rychlý rozvoj civilizace, vytvářené pomocí vědy a techniky. Technologie předběhly geny, jsme závislí na věcech.

(podle knihy: O ČLOVĚKU JINAK: viz na www.kosmas.cz)

Latentní básníci

„Humanismus ve třetím tisíciletí, je loterií? Rozbité okno snu, klíč v zámku dveří... Vstoupit dovnitř, či nevstoupit? Tam dál schránka prázdnoty...? Překonat přímku na vlně paměti? Blesk průchodu! Trajektorie hry v rychle převrácených jistotách. Setrvačnost extáze v masce anonymní tváře a náhle změna pohybu – leč kam? Realita za závojem energie... Na kůži knihy o životě a smrti zbyly drobné vrásky, do kterých se zažrala hlína poznání. Nazval jsem tento způsob mé tvorby pracovně nanopoezií. Objev nejmenších částic hmoty a částic s nulovou klidovou hmotností dává perspektivu, že ve velmi vzdálené budoucnosti nebude v principu možné sestavit z tohoto materiálu jakékoli smysluplné hodiny a vesmír ztratí schopnost sledovat ‚vlastní čas‘. Prolínání hmotného a nehmotného podvědomě vstupuje do mých textů.

Umění je vedle vědy druhou cestou směřující k poznání budoucí reality.

(Bohumil Ždichynec: z připravované knihy)

Poetoterapie a jazyk poezie

Jazyk poezie je čarovný a sdělí více významů, než mají slova sama, napsal japonský básník Fudžiwara no Kintó (966 - 1041). Pravá poezie proto není věcí pouhé konzumace, ale trvalého vlivu, formace. Básník apeluje na čtenáře, aby při čtení básně využil vlastních zkušeností k interpretaci básnických metafor. Poetická zkušenost je zvláštním druhem poznání, jehož cílem je tvořit. Je to tvůrčí činnost, protože autor chce vyjádřit samý vnitřní smysl svého poznání. Základem tvorby je básnický smysl, intuice a inspirace, probuzená v kontaktu subjektivity umělce s okolním světem a ději v něm.

Léčivý účinek je v percepci nacházení životních řešení. Nihilistický text spíše předstírá, že recipientovi jde o nějakou změnu a zlepšení špatných poměrů, ale vytváří možnost neřešení, de facto antipoezii. Zde poezie přestává mít svůj léčivý vliv. Taková nespokojenost se často ventiluje v oslavě hedonismu, kdy je slasti jen osobní žal, orientovaný na sebe sama, bez reflexe svých činů a vin. Zkrátka egocentrismus, který může pohřbít umělecké vyznění poezie.

(podle knihy: DOTEKY KRÁSNÉHO UMĚNÍ (spoluautoři: O. Nytrová, B. Ditrych, L. Y. Koláček, A. Marhoul, D. Spáčil): viz na www.kosmas.cz)
